



Good Practice Logo

Tips en inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

3 maart 2020

Algemeen

Het nieuwe formaat van de engagementsverklaring heeft tot doel om:

- 1) zelfreflectie en -evaluatie en kennisontwikkeling te stimuleren bij de vroedvrouw met betrekking tot een kwaliteitsvolle perinatale zorgverlening;
- 2) goede praktijken te identificeren voor kennisdeling onderling de VBOV-leden.

We moedigen je dan ook aan om stil te staan bij wat je reeds doet en waaraan je graag zou willen werken in de toekomst?

We beseffen dat het invullen van de nieuwe engagementsverklaring de eerste keer meer tijd van je zal vragen dan in het verleden. Maar we hopen dat deze nieuwe manier van werken je inzicht in eigen handelen zal sterken en je de bevindingen als aanleiding voor verdiepend overleg met collega-vroedvrouwen en andere samenwerkingspartners kan gebruiken. Tevens kunnen we als beroepsorganisatie ondersteunen bij het destilleren van individuele goede vroedvrouwenpraktijken die voor een grotere groep vroedvrouwen relevant kunnen zijn.

De engagementsverklaring vormt de basis voor je aanvraag en eventuele verlenging van het logo alsook voor een steekproefcontrole door de GPL-commissie.

Hieronder geven we per voorwaarde en aanbeveling enkele tips / vragen om je te helpen te engagementsverklaring in te vullen.

Bij sommige van de voorwaarden wordt enkel gevraagd om aan te geven of je de desbetreffende voorwaarde onderschrijft. Dan kruis je de check box ("") al dan niet aan.

Bij andere voorwaarden en ook bij alle aanbevelingen word je gevraagd om toelichting te geven op twee vragen: wat doe ik reeds? en waaraan wil ik graag werken in de toekomst?

Elke aanbeveling wordt tevens toegelicht op de website.



VOORWAARDEN ENGAGEMENTSVERKLARING

1. Internationale ethische gedragscode voor vroedvrouwen

Hier vind je de **internationale ethische code voor vroedvrouwen**.

2. Babyvriendelijke zorg

Hier vind je:

- De 10 vuistregels voor het welslagen van de borstvoeding
- Het 7-puntenplan ter bescherming, promotie en ondersteuning van borstvoeding in de maatschappelijke gezondheidszorg
- De internationale gedragscode i.v.m. het op de markt brengen van vervangmiddelen voor moedermelk

3. BA Aansprakelijkheidsverzekering

Je kunt onder “Mijn vroedvrouwenprofiel” een verzekering aanvragen.

4. Vroedvrouwenkringen

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Van welke vroedvrouwenkring(en) ben je lid en sinds wanneer?
- Neem je regelmatig deel aan de kringvergaderingen (tenminste 2x per jaar).
- Indien je niet regelmatig aan de kringvergaderingen kon deelnemen, heb je concrete afspraken gemaakt met de kringverantwoordelijke om je (aangepaste) aanwezigheden in de toekomst te kunnen garanderen?
- Een keer per jaar worden vroedvrouwen aangespoord om de kennis en ervaringen rond de voorwaarden/aanbevelingen uit te wisselen. Hoe krijgt deze uitwisseling vorm binnen de kringvergaderingen? Welke thema's kwamen aan bod?

5. Permanente vorming

Via “Mijn vroedvrouwenprofiel” krijg je de kans om de informatie rond je permanente vormingsuren en enkele subcategorieën (bv. reanimatievaardigheden, onderzoek neonat, CERPs) te beheren. Je kunt de relevante informatie en diploma's uploaden voor zowel VBOV-vormingen alsook externe vormingen. Het systeem zal alle vormingsuren over de afgelopen 5 jaar automatisch optellen. Dit is voor je eigen gebruik.

Op moment van aanvraag/verlenging zal zich de GPL-commissie enkel kijken naar het totaal van het aantal vormingsuren. In principe zal je pas op moment van een (steekproef-)controle gevraagd worden



toe te lichten of de gevolgde vormingen effectief relevant zijn geweest voor jouw zorgverlening en competentieprofiel. Maar we moedigen vroedvrouwen aan om ook een woordje uitleg te geven op moment van aanvraag/verlenging van het logo.

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Hoeveel uren permanente vorming en specifiek rond reanimatievaardigheden/onderzoek van de neonaat/L-CERPS/E-CERPS/R-CERPS (indien van toepassing) volgde je de afgelopen 5 jaar.
- Hoe sluit je permanente vormingsuren aan bij het competentieprofiel van de Vroedvrouw en/of de aard van jouw zorgverlening?
- Zijn er vroedvrouwenkringenvergaderingen geweest die je inbracht als permanente vormingsuren? Rond welke thema's?

6. Continuïteit in de zorgverlening

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Hoe volg je pasbevallen moeders op met huisbezoeken vanaf moment van ontslag uit het ziekenhuis?
- Als je als vroedvrouw werkzaam bent in een vroedvrouwenpraktijk, wat is het beleid van de praktijk omtrent 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en dringende oproepen?
- Als je als vroedvrouw in loondienst werkt, wat is het beleid van je werkgever omtrent 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en dringende oproepen?
- Als je als vroedvrouw solo werkt, hoe garandeer je 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en het beantwoorden van dringende oproepen?
- Werk je al dan niet met andere zorgverleners samen (huisartsen, materniteiten, ...) om een wachtdienst te kunnen garanderen?
- Hoe communiceer je de afspraken rond continuïteit van de zorgverlening aan de ouders?
- Hoe draag je zorg voor jezelf om een goede work-life balance te behalen?
- Welke uitdagingen kom je tegen in de praktijk?

7. Financiële transparantie

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Ben je geconventioneerd of niet geconventioneerd? Gebruik je het Derdebetalerssysteem?
- Bied je een overzicht van nomenclatuurnummers van de zorgdiensten en bijhorende kostprijs voor de mutualiteit?
- Geef je een kwitantie met overzicht aangerekende nomenclatuurnummers en bedragen?
- Worden eventuele bijkomende kosten, zoals verplaatsing- en/of dossierkosten, wachtvergoeding of andere kosten, op voorhand meegedeeld aan de patiënt en komen deze eventueel te vervallen indien de cliënt zich in een sociaal kwetsbare situatie bevindt?
- Stuur gerust voorbeelden van dergelijk informatie of documenten mee of links naar deze informatie op je website.



GOOD PRACTICE AANBEVELINGEN POSTNATALE ZORG

ALGEMENE AANBEVELINGEN

Postnataal zorgpad

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Beschrijf het zorgpad waarbinnen je je activiteiten organiseert? Voeg eventueel een link/document toe naar het zorgpad dat je hanteert.
- Welke rol speel je als vroedvrouw binnen dit zorgpad?
- Wat werkt goed en wat werkt minder goed binnen dit zorgpad.

Continuïteit van de zorgverlening (zie ook voorwaarden hierboven)

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Hoe volg je pasbevallen moeders op met huisbezoeken vanaf moment van ontslag uit het ziekenhuis?
- Als je als vroedvrouw werkzaam bent in een vroedvrouwenpraktijk, wat is het beleid van de praktijk omtrent 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en dringende oproepen?
- Als je als vroedvrouw in loondienst werkt, wat is het beleid van je werkgever omtrent 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en dringende oproepen?
- Als je als vroedvrouw solo werkt, hoe garandeer je 24/7 beschikbaarheid en bereikbaarheid en het beantwoorden van dringende oproepen?
- Werk je al dan niet met andere zorgverleners samen (huisartsen, materniteiten, ...) om een wachtdienst te kunnen garanderen?
- Hoe communiceer je de afspraken rond continuïteit van de zorgverlening aan de ouders?
- Hoe draag je zorg voor jezelf om een goede work-life balance te behalen?
- Welke uitdagingen kom je tegen in de praktijk?

Aanbeveling 3: Professionalisering en evidence-based zorg

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Ben je vertrouwd met opzoeken, beoordelen en implementeren van relevante wetenschappelijke literatuur? Welke databanken of andere bronnen gebruik je hiervoor?
- Volg je opleidingen of andere bijeenkomsten waar je je vroedvrouwenpraktijk kunt bespreken en ervaringen uitwisselen?
- Heb je een bijscholing gevolgd rond EBP?
- Raadpleeg je de casus Vroedvrouw en Wetenschap in het TVV?

Aanbeveling 4: Cliëntgerichte zorg

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring



- Hoe help je ouders geïnformeerde keuzes te nemen omtrent de belangrijkste beslissingen in de perinatale periode? Heb je specifieke infofiches rond bepaalde onderwerpen?
- Is er de mogelijkheid om aangepaste zorgpaden te volgen voor kwetsbare families? Indien niet, hoe ga je hiermee om?
- Worden de zorgkosten voor kwetsbaren zwangeren transparant meegedeeld (zie ook voorwaarde financiële transparantie)?

AANBEVELINGEN VOOR AANVANG VAN DE ZORGEN

Aanbeveling 5: Voorbereiding tijdens zwangerschap

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Voer je systematisch een prenataal huisbezoek/consultatie uit voor zwangeren die je postnataal opvolgt? Wanneer zie je normaal gesproken de mama's tijdens de zwangerschap?
- Worden zwangeren door de materniteit voldoende geïnformeerd over de postpartum opvolging door de vroedvrouw?

Aanbeveling 6: Overdrachtdossier intrapartum naar postnatale zorg

Aanbeveling 7: Vooraf bepaalde ontslagcriteria

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Voor jouw cliënten, wordt er een standaard overdrachtdossier en ontslagcriteria gehanteerd vanuit de materniteit? Wordt dit mondeling of schriftelijk gedaan? Welke informatie wordt opgenomen in het overdrachtdossier? Is de informatie opgenomen in het overdrachtdossier voldoende om een kwaliteitsvolle postnatale opvolging te kunnen doen?
- Heeft de vroedvrouwenkring in je regio mogelijk standaard ontslagcriteria onderhandeld met de materniteiten, gynaecologen, kinderartsen en huisartsen?

AANBEVELINGEN VOOR DE FREQUENTIE EN TIMING VAN (HUIS-)BEZOeken

Aanbeveling 8: Huisbezoek 24 uur na ontslag

Aanbeveling 9: Minimum aantal huisbezoeken

Inspiratie voor het invullen van de engagementsverklaring

- Wanneer wijk je af van de aanbevelingen met betrekking tot huisbezoeken en wanneer niet? Waarom?
- Wat loopt goed en wat niet?

AANBEVELINGEN VOOR DE ZORGEN VAN DE MOEDER



Aanbeveling 10: Zorgen van de moeder - beoordelingen (standaard, op indicatie)

Aanbeveling 11: MMR-vaccinatie (mazelen, bof, rubella)

Aanbeveling 12: Anti-D-immunoglobulines

- Welke onderzoeken van de moeder voer je standaard bij elk bezoek uit of welke enkel op indicatie?
- Screen je ook naar het psychisch welzijn van de moeder? Zo ja, welke methodiek gebruik je hiervoor? Naar wie verwijst je door bij vermoeden van een mentale problematiek?
- In geval van een thuisbevalling, wie dient de vaccinaties of RHOGAM toe?

AANBEVELINGEN VOOR DE ZORGEN VAN DE BABY

Aanbeveling 13: Wegen van de baby

Aanbeveling 14: Opvolging basisparameters baby

Aanbeveling 15: Geelzien

Aanbeveling 16: Vitamine K-profylaxe

Aanbeveling 17: Vitamine D-suppletie

Aanbeveling 18: Bevolkingsonderzoek aangeboren aandoeningen

Aanbeveling 19: Gehoortest

Aanbeveling 20: Hepatitis B-immunoglobulines

Aanbeveling 21: Vaccinatieschema

- Welke onderzoeken van de baby voer je standaard bij elk bezoek uit of welke enkel op indicatie?
- In geval van onvolledige profylaxe bij GBS-positieve moeders hoe volg je de pasgeborene op?
- Welk beleid/procedure hanteer je op geelzien, om Vitamine-K profylaxe en Vitamine D-suppletie op te volgen?
- Hoe help je ouders een geïnformeerde keuze te nemen over de relevante zorgen voor de baby en in het bijzonder het al dan niet deelnemen aan het bevolkingsonderzoek en het volgen van het vaccinatieschema?

AANBEVELINGEN VOOR GEZONDHEIDSVORLICHTING

Aanbeveling 22: Gezondheidsvoorlichting -binnen 24 uur

Aanbeveling 23: Gezondheidsvoorlichting 6-8 weken

- Welke informatie bezorg je concreet aan ouders? Welke bronnen of doorverwijzingen gebruik je hiervoor?

AANBEVELINGEN VOOR DE VOEDING VAN DE BABY



Aanbeveling 24: Borstvoedingsvoorlichting

- Heb je een borstvoedingsbeleid op papier? Hoe maak je dit bekend aan je collega's/hoe leid je ze op in dit beleid?
- Wanneer licht je zwangere vrouwen voor over de voordelen en de praktijk van de borstvoeding? Welke informatie neem je op in je borstvoedingsadvies tijdens de prenatale consultatie en in je postpartum huisbezoeken?
- Welk advies geef je aan vrouwen wanneer en hoe ze borstvoeding eventueel zouden kunnen aanvullen met andere voeding?
- Geef je voorlichting over de mogelijkheden van het combineren van borstvoeding met werk (of studie) buitenshuis.
- Met welke andere instellingen en disciplines hou je contact over de begeleiding van borstvoeding en naar welke andere instellingen verwijst je ouders eventueel door?
- Welke andere informatie of zorgen verleen je aan de ouders omtrent babyvriendelijke zorg?
- Heb je aandacht voor het feit dat je best geen verdoken reclame rond kunstvoeding (pennen, schriftjes van relevante leveranciers) gebruikt tijdens de contacten met de ouders?

AANBEVELINGEN VOOR DE OPVOLGING VAN HUISHOUDEN EN GEZIN

Aanbeveling 25: Opvolging huishouden & gezin: Huishoudelijke taken

Aanbeveling 26: Opvolging huishouden & gezin: Integratie van het kind in het gezin

- Hoe bevorder je de integratie van de baby in het gezin?
- Indien er signalen zijn rond huwelijksconflicten, partnergeweld, adoptie, kansarmoede, etc, hoe volg je deze situaties op? Naar wie verwijst je desgewenst door? Hoe verloopt de samenwerking met Kind en Gezin?

AANBEVELINGEN VOOR INTER- EN MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

Aanbeveling 27: Contacten collega-vroedvrouwen

Aanbeveling 28: Contact andere zorgverleners

- Via welke fora onderhoud je contact met collega-vroedvrouwen en wissel je ervaringen en kennis uit (bv. vroedvrouwenkringen, lidmaatschap VBOV, opleidingen, intervisies/supervisies/mentorship)?
- Waar kun je terecht met je eigen zorgen en twijfels als vroedvrouw?
- Heb je gebruik gemaakt van een mentor gedurende de eerste twee jaar van je zelfstandige vroedvrouwenpraktijk? Was jezelf mentor voor een startende zelfstandige vroedvrouw?
- Met welke ander zorgverleners werk je samen binnen het zorgpad? Wat werkt goed, wat werkt minder goed?



AANBEVELINGEN VOOR GEGEVENSREGISTRATIE EN ONDERZOEK

Aanbeveling 29: Gegevensregistratie bij SPE

- In geval van thuisbevallingen, lukt het je om regelmatig de nodige gegevens door te geven aan SPE?
- Welke andere perinatale gegevens zou je graag bijkomend zien opgenomen worden in het SPE-rapport?

Aanbeveling 30: Participatie wetenschappelijk onderzoek

- Neem je deel aan de bevestigingen die peilen naar de meningen van vroedvrouwen rond de uiteenlopende perinatale thema's, die via de VBOV of andere kanalen gedeeld worden?
- Neem je mogelijks deel aan andere projecten - nationaal of internationaal – die gericht zijn op onderzoek rond moeder-kind zorg, vroedvrouwenzorg,?
- Schrijf je momenteel aan je masterthesis/ doctoraatsonderzoek? Welke thema?

GOOD PRACTICE AANBEVELINGEN PRENATALE ZORG

Aanbeveling 31: Aanbevelingen voor opvolging van de groei van de baby

- Hoe volg je de groei van de baby op?
- In geval van echografisch onderzoek, naar wie verwijst je de zwangere door?
- Voer je echografisch onderzoek zelf uit? Om welke medische redenen voer je dan echografisch onderzoek uit? Welke opleiding heb je gevolgd om dit te mogen doen?
- Voer je ook pret-echo's (niet-medische toepassingen van echografieën) uit binnen je vroedvrouwenzorg/praktijk?